

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za meseč, po 80 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnivo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnivo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja dne 12. januvarja 1887.)

Zakon o upeljavi samostojne deželne naklade od porabljenih žganih pijač in poročilo deželnega odbora glede določitve te deželne naklade izroči se finančnemu odseku, kakor tudi poročilo deželnega odbora o prošnjah okrajno-cestnega odbora ribniškega zaradi podpore zaradi plačevanja štirih cestarjev, zaradi opustitve mitnine v Podklanci in zaradi vzdrževanja Turjaške ceste.

V imenu gospodarskega odseka poroča poslanec dr. Papež o različnih peticijah za varstvo vinoreje posebno na Dolenjskem proti trtni uši in navstavlja: Deželnemu odboru se naroča in oziroma, da se mu pooblastilo:

1. Da doseže od c. kr. vlade izdatno gmotno podporo v gotovini in v ameriških trtah posebno „vitis riparia“, „sauvage“, in da po potrebi tudi nakupi kakor bitro mogoče takih trt.

2. Da po ustanovitvi občinskih trsnic na Dolenjskem, onim občinam, katere so oddaljene od Grma in od Kostanjevice, oddaja ameriške trte ali proti plačilu ali z ozirom na revčino doličnih vinorejcev tudi brezplačno in da sme deželni odbor za te trtnice, ako treba tudi gmotno podporo podeleti iz deželnega zaklada tem občinam.

3. Da se v vinarski in sadarski šoli v Grmu napravijo že prihodnjo leto trsnice, iz katerih bi se ameriške požlahtnene trte ali prodajala, ali glede na revčino prosilcev brezplačno oddajale.

4. Dunajskemu društvu „Verein zum Schutze des Weinbaus in Wien“ se privoli donesek 50 gl. za l. 1887 iz deželnega zaklada.

5. V izvršitev predstoječih nalogov privoli se deželnemu odboru iz deželnega zaklada kredit 600 gld.

V glavni razpravi teh predlogov poprime besedo poslanec Pfeifer ter pravi:

„Prošnje dolenjskih občin iz Belekrainje, novomeškega, iz kostanjevskega in krškega okraja ter Dunajskega društva proti filokseri so tako nepreklenljive važnosti za našo deželo, da bi nevestno izvrševal svojo poslaniško dolžnost, ko ne bi na tem

mestu izpregovoril nekoliko besed, ker gre za velikansko izgubo, ki preti glavnemu, jedinemu premoženju naših vinorejskih pokrajin.

Vsakega, ki ceniti zna nedolžno vinsko trto, mora v srce zaboleti, če vidi, da ima ta žlahna rastlina toliko sovražnikov; tem tesneje pa nam je pri srci, če gledamo z lastnimi očmi, da naši vinogradi neizprosljivo zapadajo ostudni ušivi živalici — ki je s prostim očesom ne moremo videti — in da je dosedaj za nas zgubljena vojska, katero smo pričeli proti trtni uši — pač žalostno, da dosedaj nobeno orozje ni ugnalo podzemeljske pošasti, še celo batalijoni ušivih komisjonov kapitulirali so pred tem ušivim sovražnikom!

Vsi dosedanji poskusi, uničiti trtno uš in tako zabraniti nje razširjenje so žalibog brezuspšni; sicer se po sedanjih skušnjah z nekaterimi sredstvi vsaj to doseže, da v njih trnsna uš pogine ali pa izgine, na primer poplavljene vinogradov (tako imenovan submergiranje, če se namreč napelje voda v vinograde, kar je seveda mogoče le pri vinogradih v planjavi ob vodi ležečih, potem obdelovanje s svizem (Flugsand).

Imenovanih sredstev, — če bi se tudi obnesla, — pač naša vinoreja ne more prenašati zavoljo velikanskih stroškov, — omenim tukaj, da sem pričel pri jednem mojih v preteklem letu okuženih vinogradov poskušnje s svizem, katerega se potrebuje na jeden oral približno 325.000 kilogramov ali blizu 5.000 mernikov; stroški za vožnjo sviza k vinogradu, potem da se odkopa in odstrani zemlja okoli posamezne trte in trta zagrinja s svizem znašajo za vsako trto od 8 do 10 kr., tedaj za jeden oral čez 500 gld. — ta skušnja je vsled ogromnih stroškov tako silno draga, da se pač ne izplača pri naših vinogradih.

Če potem takem ni mogoče, zadušiti trtno uš, ne ostaja drugač, nego da se z ušivo živalico ne koliko sprijaznimo na ta način, da zasajemo take trte, katerih uš ne more uničiti — in to so nekateri ameriški trte.

Kolikor dalj časa roke križem držimo, toliko težje bo ohraniti naše vinograde, ker se trnsna uš vedno dalje razširja in ker je lahkeje majhni del vinograda — če je ukužen — polagamo sproti za-

sajati z amerikanskimi trtami, kakor pozneje, če je že cela parcela okužena.

Potem takem treba pospeševati jedino do zdaj znanu, primerno najcenejše sredstvo proti trtni uši: zasajanje amerikanskih trsov, da so pridobē dejanske poskušnje, kako se bodo obnesle amerikanske trte v tem ali onem podnebji? v težki, lahki ali pesčeni zemlji? ali bodo občutljive proti verenospori? itd. — pride tedaj mnogo različnih merodajnih odnosajev v poštev, od katerih je odvisna vsa prihodnjost naše vinoreje, tako da je naša dolžnost, vse podpirati, kar gre v boj proti trtni uši.

Radi tega hvaležno pozdravljam denašnje našte, ki merijo na to, podpirati občine in protifilokserno društvo Dunajsko v hudem boju proti ušivemu mrčesu.

Od naše ne bogate dežele in od imenovanega društva dobivalo se bo brezplačno nekaj ameriških trt: vsaj nekoliko tolažbe za ubogega vinarja, da bude svoj borni vinograd zasadil v prvem letu z ameriško trto, v drugem letu požlahnil ameriško trto s cepljenjem naše trte, v tretjem in četrtem letu pohlevno pričakoval sadū — kdo bode v tako srečnem položaju toliko let prenašati ogromne stroške brez dohodkov — na to vprašanje pač ni težko odgovarjati; in država? ki ima rado darne roke za pripravljena je prodajati ameriške trte po krajevji in po $\frac{1}{2}$ krajevja! — kar je bržkone naredba poljedelskega ministerstva, modrijana, ki pri zeleni mizi brez truda prideluje vino, ne zmeneč se za to, če na Dolenjskem propade in usahne vinarstvo — mož pač ne zna, koliko stroškov stane obdelovanje vinograda, jest bi mu privoščil 20 oral zdravih, pa še 20 oral ušivih vinogradov proti temu, da mi pripušča svojo mastno letno plačo, mej tem pa se uči, preganjati uši. Mogoče, da ne bi bilo denašnje razprave, ko bi šlo za gorice v jutrovni deželi. — —

Slehrni izmej nas — ki se pečamo z vinorejo — skuša toliko truda, skrbi in novcev prizadeva zdravi vinograd, ki skozi celo dolgo leto nikdar ni varen pred svojimi sovražniki: mraz, ožig, toča, peronospora, ořidum, filoksera itd., tako da se je res čuditi, če se hoče še kdo ukvarjati z nehvaležnim vinarstvom, ali pa še na novo zasajati vinograd v

To vendar ni kaj navadnega; taki značaji bi se težko dali posloveniti.

Gospod urednik! Vi ste imeli, kakor ravno v Vašem listu čitam, v deželnem zboru precej govorov o vzgoji slovenske mladine. Čule so se ostre besede in naši poslanci so imeli prav, da so se potegnili za čast in poštenje naših dijakov.

Tako črna in omadeževana naša mladina ni, kakor jo je slikal gosp. Dežman. Mogoče pa, da se najde v zgodovini nemških kulérjev kak madež, ki bi znal tiste podobi sličen biti, katero nam gosp. Dežman pred oči stavlja.

V spominu mi je dogodbica iz mojih dijaških let, katere še nesem pozabil, ki pa vendar ni tako nova, da bi jo Vi, gospod urednik, porinili nad črto. V „Listku“ pa že še lahko prostor najde.

V Gradci so imeli svoje dni potok Grazbach; ta potok pa so vrli Gradčani iz estetičnih in aromatičnih ozirov zdaj že pod zemljo skrili, ker so naredili nad njim velik obok. Čez ta potok je bil narejen most, tako imenovan Schläglnov most. Pri tem mostu je bila železna četverogogelna ograja in v ti ograji so bili težki kameniti kipi, ki so pred stavljalji Mater Božjo in neke druge svetnike. Nemški burši idoč po noči mimo, napravijo velik „ulk“;

težke kamenite kipe s podstavami spravijo čez ograjo in jih posuvajo v omenjeni Grazbach, kjer so drugo jutro ležali v blatu in gnusnej vodi. To pa še ni dosti bilo. Jeden izmej teh žalostnih juakov pa ni hotel ostati brez lavorike za ta pogumni čin.

Na jednem kipu je bil venec in zmagovalec razvije ta venec in si ga neki ovije sam za vrat in koraka naprej v kavarno. Preiskava se je potem začela, a drugač ni na dan prišlo, kakor to, da se bili ti zmagovalci burši znane akademische zveze, katerej se drugač ni storilo, kakor to, da je bila razpuščena, potem pa se je pod drugim naslovom spet osnova. To je bila tista vročekrvnost nemških buršev, o katerih je gospod dr. Vošnjak govoril; samo da se ni kazala anticipando nego posticipando; ona ni bila uzrok, nego nasledek; kajti vzdiganje ni bilo lahko.

Kaj pa porečete gosp. Dežman k temu? Vsaj toliko bi vendar tudi Vi priznali, da bi se takim zmagovalcem lahko reklo: Sramujte se! ali da po Vaši rečem: Schämt euch!

Da, schämt euch! Te besede je nekoč neki v Ljubljani znani gospod, ki rad zahaja v neko mestce na spodnjem Štirskem proti mirnej poštej-

LISTEK.

Gospod urednik!

Da Vam spet nekaj pišem. Zadnjikrat ste sicer rekli, da so moji listi predolgi za „Listek“. Težavna reč. Noben listkar ne šteje, koliko besed in črk da ima napisati, čeravno bi ta posel bil lažji, kakor na pr. če bi se gosp. baronu Apfaltrenu naložilo, da naj on prešteje poslovenjene Kočevce, kajti slednjih sploh ni.

Treba samo, da se nekaj časa prezivi na Kočevskem in vsakdo se lahko prepriča, kako zavedni in ponosni so Kočevci, kar se tiče njih narodnosti. Vsak večer, pri vsakej priliki in nepriliki čuje lahko njih „Marseillais o“:

„Vom Rinnseequell zum Kulpastrand
Soll unser Lied ertönen.“

Slišal sem celo pripovedovati, da je neki občinski predstojnik v Koprivniku, ki se imenuje Nessethal po kočevski, nameraval nekega jezičnega človeka tožiti zaradi žaljenja časti, ker se je v prepiru tako razgrel, da je na glas zinil te besede:

„Alle Thaler gelten
Nur die Nessethaler gelten nichts.“

sedanjem času, ko kršenih in nekršenih špekulantov "talmi vino" — pri katerem se sreča nikdar ne ogreva —, vedno bolj spodriva pošteno vinsko kapljico.

Naj bi ne prišel dan, ko se bo ponujala brezplačno amerikanska trta vrh tega pa še denarne podpore zbegnemu vinotaru — takrat utegne biti prepozno in odklenkti prežlabni kapljici, katero bi privoščil tudi poznejšim rodom, da v nji potope moreče skrbi in nadloge revnega življenja.

(Dalje prih.)

Interpelacija v goriškem deželnem zboru zastran bolnice usmiljenih bratov.

(Konec.)

Vse to je na kratko razložil dr. Rojc, ko je bral utemeljevanje svoje interpelacije 10. t. m. blizu poldruge uro v deželnem zboru. Ko je prišel do tega, da bi bral nekaj spričeval bolnikov in bivših služabnikov v bolnici in blaznici usmiljenih bratov, mu predsednik deželnih glavar grof Coronini pretrže besedo. Po nekolikih besedah mu dovoli, da je prebral jedno samo spričevalo, potem pa je isti predsednik naznani, da zaključi sejo, ker ni dovoljno število poslancev več v zbornici.

Že iz tega je razvidno, zakaj je bila deželenu glavarju neljuba interpelacija dr. Rojca. On, ves deželni odbor in deželni zbor so jo zagazili 1884, pa tudi c. kr. Tržaška vlada je dala tak odgovor, ki je pokazal, da vladu neso bile znane dejanske razmere bolnice in blaznice usmiljenih bratov. Ne ve se, komu je vlasta bolj verovala. Ona se naslanja izrecno tudi na poročilo deželnega odbora, ki je bilo prebrano 15. julija 1884 v deželnem zboru. Dr. Rojc pa je dokazal že 19. julija 1884, da je bilo isto poročilo sestavljeno na krivi podstavi. Kajti zanikalo je, da bil imenovani zavod javen in razumeti je, da je potem utegnilo zanikati tudi zahteve, da bi se uvedlo v zavod, kar neobhodno zahtevajo javne bolnice in blaznice. Ker pa je ta premisa napačna, je razvidno, da veščaki zdravniške enkete so pravo zahtevali, ko so se opirali na zahteve javnih zavodov tudi za zavod usmiljenih bratov. In dr. Rojc trdi v svoji interpelaciji, da jedino vsled te napačne premise so glasovali deželni poslanci od kraja za poročilo deželnega odbora in proti njegovemu predlogu 1884.

Po takem je oso napačno poročilo krivo, da je ostala bolnica usmiljenih bratov še nadalje brez poprav v enketi popisanega stanja.

Dr. Rojc pa razkriva napačne podatke deželnega odbora tudi na druge strani. On z vso natančnostjo na podstavi obrisa, ki ga je napravil na naročilo deželnega odbora postavnih inženir, dokazuje, kako krivo je poročalo poročilo deželnega odbora o prostorih bolnice. Po tem obrisu so dotični prostori veliko manjši, nego jih je opisovalo isto poročilo. Tudi ne odgovarjajo sobe zahtevam navoda za vojaške bolnice, na kateri se je sklicaval izrecno referent dr. pl. Pajer.

Dr. Rojc se čudi, da je dr. pl. Pajer že leta 1868 iste prostore, iste sobe opisaval kot brloge, kot pesjake, ne pa kot bivališča za bolnike, v tem

družbi rekel, ki ni nikdar zaslужila tega svarila. Ta družba je bila namreč v gostilni, kjer so svirali popotni godci ženskega spola. Omenjeni gospod iz bele Ljubljane s svojimi tovariši pri drugej mizi zahteva, da se zagode "das deutsche Lied". To se zgodi. Na to ustane Ljubljancan s tovariši in posluša stojé to melodijo, če ravno se mu je poznalo, da ni bil več v stanu, z vojaško eksaktnostjo se držati. Družba pri sosednji mizi pa ne ustane. To tega Ljubljanskega gospoda razkaci in obrne se proti tej družbi, rekoč: "beim deutschen Lied muss jeder ehrliche Deutsche stehen". Ko pa družba tudi vsled tega ni hotela ustati, se zadere ta sicer elegantni gospod iz Ljubljane proti družbi: "Schämt euch!" Samo pozabil je še pristaviti: "Dixi et salvavi animam meam. Takrat še namreč gospod Dežman ni imel svojega govora o vzgoji naše mladeži, katerega je s tem izrekom končal.

No, ta družba se je potem res sramovala; samo iz tega uzroka ne, kakor si je domneval ta Ljubljanski gospod, da se mora sramovati. Sramovala se je zaradi tega, ker se nekdo drugi ni sramoval.

Jaz danes tudi rečem: Dixi et salvavi. Kadar boste o tem vrem Ljubljanskemu gospodu kaj več slišal, bom že pri priliki spet pero v roko vzel. Da ste mi zdravi!

Mutus.

ko je trdil isti dr. pl. Pajer v tem pogledu ravno nasprotno. Dr. pl. Pajer je po dr. Rojčevih dokazih našteval večje število usmiljenih bratov, nego jih je v resnici.

Povedal je dr. Rojc, da sedanj prior č. g. Ivan Sobel ni dovršil še spodnje gimnazije ne in je napravil v Gradiču samo jeden rigorozum s kal-kilom "bene" kot rancocelnik za bolnice usmiljenih bratov, in še tu ne za nevarne rane. Gospod prior da torej ni zdravnik, kakor se podpisuje celo kot "Oberarzt", on da ni tudi okulist, kakor se tudi podpisuje, on je jedino "Wundarzt", felčar, padar. Da bi mogel ali smel on zdraviti blazne, o tem da se govora ni, in kljubu temu je zdravil on blazne do 1. 1883, in ti blazni da so še zdaj brez psihiyatrica, torej brez postavnega zdravnika, ker sedaj nastavljeni dva zdravnika najbrže nesto priznana tudi kot psihiyatrica.

Psihiyatrica pa morajo imeti po postavi še celo privaten blaznic in bi bil moral dr. pl. Pajer v svojem poročilu, torej tudi deželni odbor in potem ves deželni zbor pripoznati potrebo psihiyatrica v tej blaznici še pod pogojem, da je dr. pl. Pajer odrekal javnost temu zavodu. To je zopet jeden najhujših udarcev, ki hudo biča po pravici nevelnost deželnega odbora in v obče tudi deželnega zavora, ki je konečno glasoval proti enketi zdravniški.

Dr. Rojc je že 1. 1884 rekel, da deželni odbor in zbor bi morala vedeti, da je zavod javen že vsled tega, da ima določeno takso za 3 razrede in da mora dajati deželnemu zboru svoje račune v pregledu. Po postavi bi moral biti vsaj jeden zdravnik stalno v bolnici, ali še danes ne biva noben zdravnik v tem zavodu.

Po postavi moral imeti zavod pravila, pa jih še zdaj nema. Dežela nema od sebe zavisnega zdravnika v bolnici; zakaj takega pa je deželnemu odboru l. 1874, ko bolnica usmiljenih bratov ni bila še javna, tedanji prior Horaček ponujal, da naj, če hoče, deželni odbor sam nastavi in plačuje zdravnika na deželne stroške, ki bi se primerno pokrili drugače. Ali deželni odbor ni znaš varovati ob tako ugodni priliki deželnih interesov.

Toliko o tem, kar je dr. Rojc bral 1^{1/2} uro v seji 10. t. m. Nadalje ne morem zdaj poročati, ker je bilo nadaljnje branje interpelacije dr. Rojcu zabranjeno. Vse je govorilo, da dr. Rojc se je držal strogo fakta in statističnih dat, in da je torej jako neprimerno bilo, da je deželni glavar odvzel besedo poslancu, da bi bral do konca svojo utemeljitev interpelacije. Ne vemo, kaj namerja dr. Rojc dajje storiti, vsekakor je pomembljivo, da je protestoval. Izvedelo se je samo to od njega, da je hotel vlogo interpelovati, ali hoče takemu zavodu, ki ne odgovarja javnosti, odtegniti to pravico ali pa siliti na to, da se sosebno tudi zaradi akutnosti takoj najhujše nedostatnosti odpravijo, in uvedo to, kar neizogibno velevajo postave za javne bolnice in blaznice. Vsekakor je ta namera plemenita, in mora biti pre bivalstvo vse dežele hvaležno dr. Rojcu, ki se je potrudil, da je napravil stvarno prepotrebno kritiko na blagor deželi in da se ni zbal zamer od nobene strani. Slovenski poslanci se niso potegnili zanj l. 1884., zato so se blamovali skupno z vso zbornico. Zdaj so slepo sledili onemu vodstvu, katero se boji, da bi se ne razkrila blamaža, ki si jo je istotako napolnil l. 1884. Strah pred razkrivanjem blamaže l. 1884. je narekoval tako vedenje tudi zdaj, in je samo potem umeti, da je deželni glavar vzel svobodo govora poslancu dr. Rojcu, in da je vse obmolnilo, ko je deželni glavar ustvaril nevaren praecedens za — bodočnost pa tudi drugim deželnim zastopnikom.

volilen okraj. Seveda večina bode že mestne volilne skupine tako sestavila, da bodo Nemci lahko dobili razmerno preveliko število poslancev. Večina volilcev Brnskih je nemškega misljenja, zategadelj bode povešanje števila poslancev, katere voli Brno, tudi Nemcem v korist. Po sedanjem volilnem redu bi kak Brnski volilni okraj le utegnil izvoliti kakega Čeha, zategadelj mora vse mesto biti jeden volilen okraj, da le Čehi ostanejo v manjšini. Iz tega je razvidno, da deželnozborška volilna reforma Čehom ne bode dosti koristila.

Vnanje države.

Bolgarska deputacija bode v Rimu jako prijazno vsprejeta. Sicer je bode pa svetovali Robilant, da naj se bolgarski narod skuša sporazumeti z Rusijo, ki ga je osvobodila. Sploh naj Bolgari zmerno postopajo, kajti vojna je za male narode vedno nevarna.

Po poročilih nemških listov se na **ruskem** Poljskem zelo premikajo vojske proti avstrijske in nemške meji. Slednji dan pelje se skozi Vilno več vlakov z vojaki. — Ruska vlada prepovedala je vojakom nositi bolgarske rede in svetinje.

Predsednik **francoske** zbornice Floquet je je v svojem nagovoru priporočal slogu republikancem in jim prigovarjal, da naj naudušeno delajo za razvoj narodnih institucij, zlasti vojske. Ako bodo vse stranke naudušeno dovolile vse žrtve, da se pomnoži moč Francije, pridobile bodo spoštovanje domovine in mir bode zagotovljen. Senat volil je zopet Leroyer-a s 168 od 194 glasov svojim predsednikom.

Koliko je bilo **nemškej** vladi na tem ležeče, da bi se dovolilo povisanje vojske za sedem let, kaže to, da je Bismarck sam večkrat se oglašil za besedo in je maršal Moltke predvčeraj že drugi pot dokazoval, da je treba dovoliti število vojakov za sedem let, kajti vladi s tem ni nič pomagano, ako se dovoli le za tri leta, kajti vojska ne bi imela dovolj stalnosti. Za Moltkejem je govoril Hanoveranec Decken in polemizoval z Bismarckom zastran hanoverskega kralja. Če Nemčija ni dovolj močna, užrok je temu to, da doma preganja druge narodnosti. Richter je protestoval proti Bismarckovim trditvam, da bi bila svobodomiseln stranka hotela Nemčijo prisiliti, da se začne mešati v bolgarske zadeve. Ravno nasprotno je resnica. Bismarck se je sam začel nepoklican mešati v bolgarske zadeve, zahtevajoč, da se bolgarski veleizdajniki ne smejo kaznovati, svobodomiseln časopis je pa protestoval proti takemu postopanju nemške diplomacije. Tako postopanje bilo je pa tudi nedosledno, kajti Nemčija je sklenila z Rusijo pogodbo o izročitvi anarhistov: Veleizdaja je veleizdaja, naj jo zakrivijo anarhisti ali pa kdo drugi. V tem oziru je Richter zadovoljen z Bismarckovo politiko, da si prizadeva napraviti spravo z onimi državami, s katerimi smo imeli vojno. Kar se tiče Francoske, je pač Bismarck vse prečrno nariral, gotovo zategadelj, da bi vlada ložje zmagala pri volitvah. Ko bi res bila taka nevarnost, bi si državni kancelar pač ne upal razpustiti državnega zavora. Nadalje je poudarjal govornik, da ni prav, da hoče državni kancelar pri vsakej priložnosti ponižati državni zbor, ki je vendar mnogo dovolil za brambo domovine. V tajni seji je dovolil kredit za repetirke, katere bode Nemčija prej imela nego druge države. Morda hoče kancelar zbor le zategadelj razpustiti, da bi dobil potem večino, ki bi mu bila pripravljena dovoliti razne monopole. Tudi ni umestno, da Bismarck s cesarjevim imenom že skuša agitovati za prihodnje volitve. Francoskemu cesarstvu je plebiscit največ škodoval. Ko je še dr. Bubl govoril za predlog, oglašil se je Bismarck in odgovarjal Richterju radi bolgarskih zadev. Prečital je več brzojavk, iz katerih se razvidi, da je Nemčija le svetovala bolgarskej vladi, da naj se zarotniki ne usmrtiljo. Potem je kancelar prečital več opozicijskih listov, ki so zahtevali, da naj bi Nemčija zaradi Bolgarije začela vojno z Rusijo. Ko bi bil on poslušal te liste, bi Nemčija sedaj imela vojno na dve strani in bi podlegla, če tudi častno. "Germany" je zahtevala, da bi Nemci Rusom zagradili pot proti Cigradu, kar more storiti le Anglija, ker jo Rusi ne morejo tako lahko napasti. Windthorst je očital Bismarcku, da on ali kdo drugi, ki si je čudovito dobro prisvojil njegov slogan, po listih nesramno napada Bolgare. Govornik se čudi, da se toliko govoriti o nemško-avstrijski zvezni, pa vendar Bismarck trdi, da njemu avstrijske zadeve nesničari. Nevarnost, ki utegne Nemčijo zadeti čez tri leta zadene jo tudi lahko čez sedem let, zategadelj ni njemu jasno, čemu bi morali vojake ravno na sedem let dovoliti. Bismarck odgovarja Windthorstu, da nema časa, da bi pisal za časnike. On upa, če bodeta z Windthorstrom še 10 let živel, da se bodo v marsičem ložje sporazumela. Vojni minister Bronsart in pl. Kardorff sta zagovarjala predlog, pa nista nič novega povedala, kajti vsi argumenti so se že poprej bili našeli. Pa tudi Bamberger, ki je zadnji govoril proti predlogu, je le ono premleval, kar so že prejšnji govorniki povedali.

Smrt **angleškega** ministra vnanjih zadev lorda Idesleigha je hudo pretresla angleškega ministrskega predsednika, lorda Salisburja. Po poročilih iz Londona nekda že namerava Salisbury odstopiti.

Dalje v prilogi.

Dopisi.

Iz Kranja 14. januvarja. [Izv. dop.] „Fui-mus Troes, fuit“. . itd. vdihnoli so pred nekaj dnevi zadnji stebri nemškutarije našega Kranjskega mesta, pogledavši žalostno drug drugega, kajti nehala je biti, ki se je nekdaj tako mogočna porodila, nehala je zadnji čas smešna — „kazina“. A ni še stroheno njen truplo, že je pognal iz njega osat, — kojemu ni namen razširjati blažene nemške omike mej doraslimi, ki ima temveč nalog usiljevati evangelij bodočim janičarjem prevzeti nemške ideje — kaj pač hudega, če ti sedaj še platno prodajajo? Gospod urednik, znam, da veste, kaj mislim s tem „Casino en miniature“, da je to „otroški vrt nemškega Šulferajna“. Lehko smo ponosni Kranjci na ta novi zavod, in radostno smemo čestitati mestnemu odboru, kajti sedaj jelo je dišati naše mestice po „velikem mestu“.

Da so uspehi tukajšnje „vrtnarice v razširjanji nemške vede gorostasni, verjemite mi; kmalu bode Kranjsko mesto postalo predmetje Berolinsko, kajti v našem famoznem „vrtu“ znajo že vsi otroci, da se pravi „tetka“ po nemški: „tant““. Kako smemo zavidati Slovenci „Šulferajn“ za tako izborna moč! Da je „tetka“ iz „nemškega vrta“ olikanata in fina, o tem bodite uverjeni, jedino, kar se pri njej pogreša, je — resniceljubje, kajti ona vedno trdi, da ne ve, kaj je „Šulferajn“, ter se trdovratno brani vsake podpore od njega — drugim nasproti, — ne proti „Šulferajnu“. Seveda, na tistem se ne brani Šulferajnovih „judeževih“ srebrnjakov, kakor tudi ne čitalniških stolov, iztihotapljenih iz društvenih prostorov.

Da se je tudi s pametnimi pedagogičnimi načini naša modra „tetka“ skregala, to je pač ne bomo v zlo šteli, kdo naj bi ji pa povedal, da je neznisel poučevati slovenske otroke v nemškem tujem jeziku! Res žalostno spričevalo to zanjo, pa kaj se hoče, morebiti se pa vender naše mesto po njenem naporu ponemči, — in njena slava bo potem večna! Ker je pa povsodi nekaj tacih ljudij, ki se dajo zapeljati po novosti in radovednosti — saj veste, kako se tacim pravi, — ni se nam čuditi, če je „nabrala“ vrtnarica nekaj „slušateljev“ za svojo „visoko šolo“. A umeje se, da so ti bodoči „germani“ večjidel le iz nižjih stanov, pač je pa manj umevno, da pošljajo v „Šulferajnov vrt“ svoje otroke tudi gospodje, ki „navadno“ pravijo da so Slovenci — a o tem prihodnjič več.

Iz Beljaške okolice 14. januvarja. [Izv. dop.] . . . k. — K dopisu s Ptuja od 9. t. m., v katerem se poroča, da poštno ravnateljstvo brez-ozirno ravna glede znanja slovenskega jezika o nastavljanji svojih uradnikov na slovenski zemlji konstatujemo, da smo žalibog tudi mi Korošci o tem prepričani, in da se nam nič bolje ne godi, kot rojakom našim na spodnjem Štajerskem. Tudi kar zadeva otvorenje novih pošt, se pri nas nekatere občine popolnoma prezirajo. S 1. februarjem se v Bernici nova pošta otvoriti. Tore, bomo imeli sedaj tri pošte in sicer: Malešice, Bernico in Rekarjaves na kupu, tako namreč, da v jedni dobri uri obhodiš vse tri pošte. Govorilo se je prej, da, ko bo pošta v Bernici odprta, bodo pošto v Malešicah in Rekarjavesi zaprli in bodo namesto teh dveh, ki sta obe popolnoma nepotrebni, v Ločah jedno novo odprli, za katero so Ločani že prosili. Vender, človek obrača, poštno ravnateljstvo v Gradci pa obrne. Pa če poštno ravnateljstvo iz blagodušnosti onih dveh pošt ne zapre, naj vender tudi blagodušno Ločanom novo pošto privošči. Omeniti moram, da od Malešic do Barovelj, tri dobre ure hoda, ni nobene pošte, torej imajo Ločani uzrok in pravico pošto terjati, saj so pomilovanja vredni, ker so tako oddaljeni od poštnega prometa.

Če še omeniti smem, da poštni erar vzdržuje pošto v Toplicah (Warmbad) čez celo leto, tako rekoč za jedno samo hišo, in da stroški te pošte, katera ima zvezo z Beljakom, akoravno vlaki pri njej ostajajo, neso malo, je razumno in ne bilo bi preveč, da bi poštno ravnateljstvo v Gradci tudi na Ločane ozir jemalo in jim pošto privolilo.

Iz Savinjske doline 13. januvarja. [Izv. dop.] V kljubu slabemu vremenu udeležilo se vender občnega zbora lepo število Sokolov. Prišli so celo udje z Vrantskega, iz Braslovč in Gornjega grada, da pozvedo o stanju najaznejšega društva Savinjskega, da si posežejo bratski v roke sè svezano obljubo, tudi nadalje vedno zvesto delovati za sveto narodno stvar!

Radostno odmeval je srečen pozdrav g. podstaroste Vrankoviča v krepkih prsih slovenskih korenjakov in z vidnim zanimanjem sledili smo izbornemu poročilu gosp. tajnika Gabršeka, po katerem je brojilo društvo v preteklem letu čez 150 udov, priredilo izleta v Žalec in na Gomilsko in izpolnilo tužno dolžnost spremljajoč 2 podpora in 2 redna učna k večnemu počitku itd.

Sledče volitve bile so letos izredno srečne, kajti izbrali so se možje, kojim „Sokol“ mirnim srcem prepusta svoje vodstvo, kateri bode krepak odbor krepkemu društvu. Starosten izvoljen je brat prejšnjega obče priljubljenega predsednika in znamenega domoljuba gosp. Josipa Lipolda, namreč gosp. Marka Lipold, podstarosten gosp. Ivan Gabršek, oba iskrena rodoljuba neumorne delavnosti, splošne izobraženosti in čistega, možatega značaja, katera „Sokol“ istinito lahko imenuje svoj ponos in diki; v odboru pak gg. Rad. Škoflek, M. Puncer in Josip Pirš iz Mozirja, Iv. Vrankovič in Braslovč in J. Lončar iz Gornjegagrada. V odsek za požarno brambovski oddelek Sokolov v Mozirji izvolili so se gg.: Ant. Goričar, Josip Turnšek in Ivan Lipold; energija in nesebično rodoljubje imenovanih gospodov je nam porok, da se bode ta stvar rešila v splošno zadovoljenje.

S splošnim oduševljenjem izrekla se je konečno zahvala prejšnjemu zaslужenemu poverjeniku za Ljubno gosp. kaplanu Šmidu, prečiščalo se je pismo Celjskih društvenikov, katero je narekovalo živo zanimanje za „Sokola“ in sklenilo se, z zastavo udeležiti se občeslovanskega Sokolskega shoda v zlati materi Pragi.

Občni zbor bil je zopet sijajen dokaz, kako daleč je prodrla že narodna prebjenost in slovenska ideja v vrlih Savinjčanah; in ne iz samoljubja in častihlepnosti prisvaja si i „Sokol“ v tej stvari dokaj zaslug; bil je pak tudi dokaz in protest, da v Mozirji ni prostora za tihotapno in breznačajno rovanje, katero blagovole gojiti v zadnjem času nekateri gospodje. Hvala Bogu, so pa še ljudje, ki se ne sramujejo, „aequissimo animo“ menjevati vsaki trenutek svojo narodnost, kakor kača svojo kožo, ki obesijo danes svoje slovenstvo na velik boben, jutri pak se bratijo na ves glas z nemškim „Schulvereinom“, zatrjujejo danes svojo spremenljivo ljubav do „Sokola“, a jutri rujejo že na vse kriplje proti njemu, prevelike ničle, da bi se ozir jemal na nje v političnem in društvenem oziru. Taki ljudje ne zaslužujejo zaničevanja, ampak pomilovanje. Da se zadovoljijo oni sè svojimi dosedanjimi jako dvomljivimi lavorikami, da si ne iščejo še novih blamaž, je najboljši sovet, kateri lahko podamo njim; da si bodo pa njih daljni poskusi, podati Mozirju kolikor mogoče nemški značaj, da se bodo fantastični izvržki vroče njih fantazije na dalje krepko zavrnili, pričakujemo in zahtevamo od Mozirskih rodoljubov in vrlih njih voditeljev.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 11. januvarja.

(Dalje.)

Odbornik Povše naglaša, da je Tivolski gozd okužen po lobodanjih, da treba varovati ta najlepši kraj Ljubljanskega mesta, po novih nasadih, da se senčnati lepi gozd obrani, sicer kmalu gozda več ne bode, in 500 gld. je za ta namen pač jako mala vsota. Pri glasovanju vsprejme se predlog mestnega odbornika Povšeta, da se mesto 2000 gl., kakor nasvetuje finančni odsek, dovoli 2500 gld. Za glavni naslov: ceste, trgi, sprehajališča, za pravno in vzdrževanje nasvetuje magistrat, da se proračuni 21.880 gld., finančni odsek pa 19.080 gl. Vse izprenembe finančnega odseka naslanjajo se na uspehe preteklih treh let, le za nakup dreves in rastlin bil mu je pri znesku 250 gld. merodajen razlog, da dreves za drevoredne ne bode treba kupovati, ker jih ima mesto dovolj v svoji drevesnici.

Po razgovoru o tej točki pravi mestni odbornik Povše, da je stanje mestnih drevesnic jako slabo, isto tako pa stanje dreves na javnih šetališčih. 90% dreves v mestnih drevesnicah ni za rabo. Ne število dreves, nego število godnih za presajenje mora biti merodajno. Kaj pa ima mesto na razpolaganje. Vse lipe v jedni drevesnici in drevesca za Fröhličovim posestvom so slaba, večinoma za nič, kar ni drugače mogoče, ker je svet na tem ozemlju izpit in se more opustiti. Treba torej nove drevesnice sosebno, ker odsek za olepšavo mesta namerava nasvetovati mnogo novih drevoredov, sosebno na živinskem trgu, pri Gruberjevem kanalu

itd. Da se pa vsem tem opravičenim zahtevam Ljubljanskega prebivalstva ustreže, treba je za pravno dreves nove drevesnice vsaj 600 gld., torej nasvetuje, da se ta vsota stavi v proračun.

Mestni odbornik Hribar kot poročevalec pravi, da se je višja vsota za te namene opustila le z ozirom na slabo stanje mestnih finanč. Za zdaj bodo že še ugajale mestne drevesnice za popolnenje nasadov, drugo leto pa, ko ne bode primanjkljaja, pa se bodo že kaj več storilo za olepšavo mesta in za sprehajališča.

Mestni odbornik Povše trdi, da je v jednem letu lahko veliko izgubljenega in zamujenega. Ker je svota 600 gld. jako mala, naj bi se v očigled važnosti le dovolila. Pri glasovanji obvelja finančnega odseka nasvet.

Za čiščenje mesta nasvetuje magistrat 6900 gld., finančni odsek pa predlaga, da se v ta namen postavi v proračun znesek 8400 gld.; in sicer 1000 gld. več za pometanje, 500 gld. pa za škopljene ulic, ker je iz zdravstvenih in snažnosti ozirov potrebno, da se v tem oziru storiti posebno v poletnih časih več, nego doslej.

Potrebščine tega glavnega naslova iznašale bodo skupno 36.880 gld., pokritja pa je 63.129 gld., torej prebitka 26.249 gld.

Za zdravstvene in blagotvorne zadeve nasvetuje mestni magistrat, da bi se proračunilo potrebsčin 18.389 gld., pokritja pa 680 gld., torej nedostatka 17.709 gld. Finančni odsek predlaga sledeče premembe: 1. Za razkuževalno gradivo 2000 gld.; 2. za mestne delavce 1500 gld., vkupe 3500 gld., namesto 2000 gld., po mestnem magistratu nasvetovanih.

Finančni odsek namreč misli, da še nikakor ni odpravljena nevarnost kolere, katera se je leta 1886 čedalje bolj bližala Ljubljani in katere invazija zdela se je mestnemu zboru skoro neizogibna. Pretekla štiri leta pričajo, da se nevarna bolezni po zimi nikakor ni udušila, temveč, da se je spomladis vedno na novo pokazala in sicer v tem vremenu v krajih, meječih na ona ozemlja, katera je obiskala poprej. Z ozirom na to mora se pri se stavi proračuna jemati ozir na to eventualnost in zato so zdi finančnemu odseku, da je opravičeno, da se povisita zneska za imenovani točki.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) imel je danes XI. sejo, ki je trajala do 1/4. uro. Zaradi preoblega gradiva le toliko, da je bila jako živa debata o dopisu deželne vlade zdravstvenega oddelka, katere so se udeleževali poslanci Schwiegel, dr. Vitez Bleiweis, Vošnjak. Prihodnja seja v tork.

— (Ljubljanski „Sokol“) poslal je k pogrebu g. Fr. Erjavec kot zastopnika društva svojega starosta g. I. Valentinci in položil na rakev preračuno umrlega rodoljuba krasen venec s trakovi in napisom: „Ljubljanski „Sokol“ užornemu Slovencu.“

— (Na Erjavčevem raku) položil se je tudi venec „Slovan“ — sotrudniku“.

— (O Fr. Erjavcu smrti) izražajo tudi hrvatski listi svoje sožaljenje. „Obzor“ posvetil mu je mej domaćini stvarni na prvem mestu obširen nekrolog, katerega konec slove: „Kao što u svojoj domovini, tako si je Erjavec i u nas Hrvata stekao sveobču ljubav i visoko štovanje, što radi svoga obsežnoga znanja, što radi svoga čelik — značaja. Bio je to zagovornik sloga medju Hrvati i Slovenci, bio je apoštol, koji je navieštao ljubav izmedju objuh plemena, te smo i mi izgubili u njem malo ne isto, što i brača nam Slovenci. Pokoj mu duši i slava njegovoj uspomeni!“

— (O zadnjih treh treh Erjavčevih življenja) piše „Soča“, da je bil 12. januvarja zvečer nenavadno vesel. O 1/4.11. ura šel je k počitku. Okoli 11. začel je pokašljevati; soprog je skušala pomagati mu z navadnimi domaćimi sredstvi. A to ni pomagalo; pluča so jela odpovedovati; bolnik ustane, diha z veliko težavo ter hodi po sobi in se napenja, kakor da bi hotel pluniti in izčistiti si pluča; a drugača ni prišlo iz njega razen okrvavljenje sline in prav pičle žleme. To je trpel do četr ure čez polunoci, ko je začel lezti k tloru v naročji soproge in soseda dr. Gregorčiča. Ko je bil še na nogah, došel je njegov svak Franjo Ferfil, kateremu je bolnik rekel, da je pri konci, kakor je tudi prej dr. Gregorčiču omenil, da gre k Milijtinu (pred leti umrlemu sinu). Odkar se je sklenil

k tloru, ni več govoril, živel je še nad četrt ure. Prišedši dr. Lisjak skušal je ohraniti iskrico življenja vsaj še nekaj časa v bolniku; ali čez četrt ure naznani, da je blago srce jenjalo biti.

(*Jurčičevih zbranih spisov*) izšel je ravnokar VI. zvezek. Vsebina: Sosedov sin. — Moč in pravica. — Telečja pečenka. — Bojim se te. — Ponarejeni bankovci. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — Črta iz življenja političnega agitatorja. Iz tega čitatelji lahko posnamejo, kako bogata je vsebina. Krasna povest „Sosedov sin“, prvič tiskana v „Mladiki“ leta 1868, se že malokje nahaja in prav veseli nas, da je že v tem zvezku prišla na vrsto. Ker so tudi ostale povesti mične in priče Jurčičevega izrednega pripovedovalnega talenta, ne dvomimo, da bode občinstvo po tem zvezku kaj pridno segalo.

(*Pri občnem zboru*) delniškega društva „Prvi narodni dom v Rudolfovem“ 8. t. m. je bilo navzočnih 14 delničarjev, ki so s pooblastili zastopali 76 delnic. Predsednikom se je izvolil g. dr. Al. Poznik, perovodijo g. Ivan Vrhovec. — 1. Sporočilo osnovnega odbora, da se je vsled dolžnega pisma 30. maja 1885 2910 gld., vsled dolžnega pisma 31. decembra 1885 990 gld. pri poslopij „Narodni dom“ zastavno uknjižilo in da se 1180 gld. na isto poslopje v novič naloži, se je jednoglasno odobrilo. — 2. Jednoglasno se je tudi sklenilo, da se §. 3, 4 in 5 pravil takole spremene, oziroma dopolnijo: §. 3 se premeni v tem, da se zniža akcijski fond od 10.000 gld. na 6000 gld., število delnic pa od 200 na 120. Iz točke 4 se izpustita beseda: „Ljubljanski list“. §. 5. se spremeni v tem, da glavnica znaša 6000 gld. in se ta točka dopolni z naslednjim dostavkom: „Delničarji, ki ne uplačajo tekem jednega meseca po prejetem pismenem opominu podpisane akcije popolnem, izgube v zmislu člena 220 t. p. svoje iz podpisa delnic in morebiti že uplačanega dela izvirajoče deležne pravice v korist delniškemu društvu.“

(*Dijaška kuhinja*) v samostanu čast. gg. oo. minoritov na Ptujji porabila je septembra 152, oktobra 490, novembra 513, decembra 418 porcij, v skupnem znesku 235 gld. 95 kr. — G. Andrej Repič, župnik v Kapelah, poslal je blagobitno že meseca decembra 10 gld. v ta namen. Presrčna hvala.

(*Nova skladba*) izšla je ravnokar. Imenuje se: Osem „Tantum ergo“ za štiri glasove postavl in prečastitemu gospodu Francetu dr. Se dej u, profesorju v cent. semenišči v Gorici, udano poklonil Danilo Fajgej. Op. 25. Tiskali in založili J. Blasnikovi nasledniki. V Ljubljani 1887. Cena 30 s. Ime skladateljevo nam je porok za izborne blago, poleg tega je pa založništvo skrbelo za lepo vnašnost, zategadelj želimo tej skladbi najboljšega uspeha.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Požega 15. januvarja. Izražujem globoko sočutje nad bridko izgubo prijatelja mi Frana Erjavca. Anton Kos.

Vransko 15. januvarja. Bridko žalost na izgubi izbornega rodoljuba prof. Frana Erjavca izraža „Savinjski Sokol“.

Berlin 15. januvarja. Deželni zbor otvorjen. Prestolni govor poudarja, da je preteklo, kakor tekoče leto ugodno, prihodnje leto pa zahteva $28\frac{1}{2}$ milijona posojila, naznanja predloge o podržavljenji nekaterih železnic, o pomnoženji deželnosvetniških okrožij, da se bodo nemški interesi v poljskih pokrajih bolje varovali. Pravi, da so po cerkveno-politični novi prijazne razmere s kurijo utrjene in s tem dan pot za nadaljnjo revizijo cerkveno-političnih zakonov. Ko bodo v tej zadevi s kurijo vršeča se pogajanja končana, predložila se bodo primerna predloga.

Berlin 14. januvarja. Ko je bil predlog Stauffenbergov vsprejet, prečital je državni

kancelar Bismarck pismo cesarjevo, da je državni zbor razpuščen. — Nove volitve v državni zbor razpisane so v 21. dan februarja.

Zdravljene pospešuje. Pri odprtih ranah, oteklinah in ulesih se z Mollovim „Francoskim žganjem“ odpravi prisad in s tem vidno pospeši zdravljenje. V steklenicah po 80 kr. Po poštem povzeti ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom.

2 (19-1)

Kdor se boji mrtvouda

ali katerega je že zadel, ali pa boleha na navalu krvi, omotici, udortru, ali ne more spati ter ima bolne živce, naj si naroči knjižuro „Ueber Schlagfluss-Vorbeugung und Heilung“, 5. izdaja, ki se zastonj in franko dobi od pisatelja Weißmann-a v Vilshofen-u, Bavarsko. (38-25)

„LJUBLJANSKI ZVON.“

Gld. 4.60. (933-18)
Gld. 2.30. — Gld. 1.15.

Tujiči:

14. januvarja.

Pri Št. Emanu: pl. Eichinger z Dunaja. — Schetina iz Radgone. — Gruden iz Idrije.

Pri Št. Mateti: Weiser z Dunaja. — Felle iz Gradea. — Schlessinger z Dunaja. — Moritsch iz Trsta. — Löwy z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Vodiček iz Ljubljane.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moč vrha v mm.
14. Jan.	7. zjutraj	738-75 mm.	-0 6 C	sl. szh.	obl.	160 mm
	2. pop.	737 84 mm.	-0 4 C	sl. vzh.	obl.	"
	9. zvečer	738-80 mm.	-1 2 C	sl. vzh.	snež.	snega.

Srednja temperatura - 0 7°, za 3 2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 15. januvarja t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 50	k.
Srebrna renta	82 " 55	"
Zlata renta	112 " 90	"
5% marčna renta	99 " 80	"
Akcije narodne banke	874 "	"
Kreditne akcije	290 "	"
London	126 "	"
Srebro	—	"
Napol.	9 "	93
C. kr. cekini	5 "	96
Nemške marke	61 "	90
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	167 "
Ogerska zlate renta 4%	102 "	45
Ogerska papirna renta 5%	92 "	20
5% štajersko zemljissč. odvez. oblig.	105 "	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	117 "
Zemlj. obv. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 "	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 "	20
Kreditne srečke	100 g	175 "
Rudolfove srečke	10 "	18 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	110 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. .	212 "	75

V zalogi klobukov

ANTON KREJČÍ,
na Kongresnem trgu, na voglu Gledaliških ulic,
se dobé najanjejši in najnovejši

klobuki

za gospode in dečke, kakor tudi

civilne in vojaške kape

v bogati izberi in po nizkih cenah. (199-46)

Prave, garantirane

VOŠČENE SVEČE in VOŠČENE ZAVITKE

priporoča visokočastiti duhovščini in gospodom trgovcem po najnižjej cen

OROSLAV DOLENEC,

svečar v Ljubljani. (952-6)

Poslano.

7 2

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GIESSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

pozname kas najbolje okrepljujuće piće,
I kas izkušen lek proti trajnem kašiju plučevine!
želudca bolesti grkljanja in proti měhurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarija Piccoli-ja
v Ljubljani

narejena in sostavljena po mojem navodu, ima nedvomljiv vspeh in zdravilne lastnosti v vseh slučajih želodčeve obolenosti, kakor tudi pri zlati žili.

Dr. E. pl. vitez Stöckl,
c. kr. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalci za Krajiško.

Izdolovatelj posilja jo v zaboljških po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr. po poštem povzeti. Poštino trpi p. t. naročnika.

V steklenicah à 10 kr. v Ljubljani samo v lekarni Piccoli, „pri angelji“ Dunajska cesta. V steklenicah à 15 kr. v Novem Mestu v lekarni Rizzoli in v mnogih lekarnah na Stajerskem, Koroskem, Primorskem, Tirolskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji. (5-1)

Dunajski, originalni, pristni

TRPOTČEV

izvleček s (podstornokislim)

apnom-železom,

kateri izdeluje samo lekar Victor pl. Trnkoczy, lekar na Dunaji, V., Hundsthurmstrasse 113.

Izvrstno, že 20 let preskušeno in neprekosljivo zdravilo. Pri začenjanju se sušici (tuberkulozi), jetiki, slabosti pluč, bluvanju krví pomaga izvlečekovo apno s tem, da gnojne dele ozdravi (zupneni). — Proti pomanjkanju krví, bledici, slabosti, škrofjnim pomaga veleuplivno kri deluječe željezo. — Kašelj, hripavost, katar, zaslizenje, težko sapo olajša, ozdravi in odpravi trpotčev izvleček. Iz teh treh zdravilnih sestavin je najgotovješ zdravilo za vse prsne in

plučne bolezni.

Pozor!

Znameniti zdravilni uspehi originalnega izdelka dosežejo se z dvojnim uplavjanjem trpotčevega izvlečka v zvezi z apnom-železom, kar potrebuje mnogi ozdravili v zahvalami pismi — katera so v originalu razložena na ogled.

Posebno se opozarja, da je treba paziti, da se moj izdelek ne zamenja s kakim drugim, ki se bližu tako imenuje. Da se dobri vselej pravi izdelek, zahteva naj se prikupanjju „Trpotčev izvleček z apnom-železom iz Franziskus-lekárne na Dunaji“ (Hundsthurmstrasse 113). Da je pristen, mora imeti na zaviti varstveni znamki, ki sta tu zbrane (trpotčeva rastlina in sv. Frančišek). Originalna cena gld. 1.10, po pošti 20 kr. več za zavijanje. Glavna zaloga, ki ga vsak dan razšilja v provincije, je Franziskus-Apotheke, Wien, Hundsthurmstrasse Nr. 113, (kamor naj se pošljajo pismene naročbe).

Zaloga, pri gosp. lekarju U. pl. Trnkoczy-ju v Ljubljani in v lekarnah vseh večjih provincijskih mest. (854-11)

Židovske ulice.

MARIJA DRENIK.

Predtiskarija.

Bogata zaloga ženskih ročnih del, začetih in izvršenih.
Snovi za vezanje. Harlandska preja.

V „NARODNI TISKARNI“ V LJUBLJANI

sta izšli knjige:

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Mi. 8°, 203 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Mi. 8°, 535 stranij. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Naznanilo krčmarjem kavarnarjem in trgovcem.

Najfinješ Žganje iz žita . . . hktl. za 18 gld.
Najfinješa slivovka 25 "
droženka 38 "

Najfinješi Kuba-rum 38 "

Najfinješi rozolitje vseh vrst 28 "

Naslednje pijače razpošiljajo se v hraštovih sodih z železnim obročem blizu 4 litre s poštnim povzetjem franko na vse poštne postaje v Avstriji, ne da bi prejemnik še kaj stroškov imel.
Najfinješi čajski Rum iz Jamajke gld. 4.80.
Najfinješi Kuba-rum 2.90.
Najfinješa Sirnijska slivovka 3.60.
Najfinješa Štajerska višnjevka 3.80.
Najfinješa brinjevka 2.90.
Najfinješi kimeljnovec 2.60.
Najfinješi klošterski liker (Benediktin). 3.80.

Esenca za želodec iz gorskih zelišč, izvrstna zdravilna in okusna pijača proti boleznim v želodci, kataru in krju v želodci. 1 steklenica z navodom, kako se rabi 40.

Razpošilja v obloženi kakovosti
graščinska Žganjarija in tovarna

Benedikta Hertl-a, (839—10)

v Konjicah na Spodnje Štajerskem.

Dobro droženko vedno kupim in sode za 4 litre v dobrem stanju za 70 kr. nazaj vzamem.

Najboljše kraško brinje

ima na prodaj ANDREJ JELEN v Opatjem selu (p. Sagrado). — Kdor hoče imeti iz njega najboljšega brinjevega, naj se obrne do njega. Po primernej ceni ga proda do 200 mernikov. (28—1)

Kisla voda, kopališče Radence

s svojo jako obilo „natro-lithion-kidino“. Garodovi poskuši so dokazali, da je ogljenokislisi „Lithion“ pri protinu najboljše in najgotovješe zdravilno. **RADECNE** je najboljša namizna voda. **Popis in tarifi** zastoji in franko.

Zalog: F. Plautz v Ljubljani, P. Sollinger via geppa v Trstu, A. Mazzoli v Gorici, Dr. Ernst Kumpf, lekar v Beljaku, — v Celji in Mariboru v vsaki specijalski trgovini.

**NAJBOLJSI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTINI
LE HOUBLON**

Francosk fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.

Pred ponarajanjem se svari!

Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vsoučilišči,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu nese pridano nikake zdravju škodljive reči.

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobè se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. Južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (55—27)

Marijinceljske kapljice za želodec,

po izvirnem propisu prirejane in se dobivajo le v lekarni Trnkoczy, zraven rotovža v Ljubljani, so najboljše in, kakor mnoga spričevala potrujejo, najskuhencije in prospešnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke, kakor: smrdljivo sapo, netečnost, želodčno slabost, napenjanje, kislo pehanje, koliko, želodčni katar, zgago, kamen, premočno zaslezenje, zlatenico, gnjus in vzdiganje, zlato žilo, glavobol, ako pohaja iz želodca, želodčni krč, zabašanje, preobložen želodec z jedili in pijačami, obistne in jetne bolezni itd.

Svariilo: Se jedenkrat nam je omogočiti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarajanju. Mnogo ljudij je, ki nese veči v pripravljanju teh kapljic in pod imenom „Marijinceljske kapljice“ razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice meji nevednem ljudstvom, da le morejo napraviti tako kupčijo. Te kapljice zaradi svoje brezvzpetnosti nese prave „Marijinceljske kapljice za želodec“, ampak le grenka voda. Kdor torej želi pravih Marijinceljskih kapljic za želodec, pazí naj pri kupovanju vedno na gorenjo podobo Matere Božje, ki je za varnostno marko postavno zajamčena in mora biti na vsaki stekleničici.

Prodaja 685—15

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.
Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr.,
tucat 2 gld., 5 tucatov le 8 gld.

EMIL STORCH V BRNU,

Moravsko, Dominikanske ulice št. 42,

(284—20)

pošilja proti poštnemu povzetju, dokler se ne izprazne zalog, slednje blago mnogo ceneje, kakor stane izdelovanje.

Velika

množina suknih ostankov!
3 1/4 metra dolgih, po najlepših uzorecih,
za celo moško obleko.

1 ostanek gld. 3.75.

Vsek neugajajoči ostanek vzame se nazaj.

I ostanek
posobne preproge
10—12 metrov dolg,
vsek barv, jako trajen,
gld. 3.50.

Prt iz jute,
najnovejši uzorec,
kompletne velikosti, okolo
in okolu z resami.
1 komad 90 kr.

Domace platno
1 vatel široko,
1 cel kos 29 vatlov,
gld. 4.20.

Popotne plahte
iz teskega, črnega ali rujevega pliša, jako velike,
(poprej po gld. 8)
sedaj samo gld. 4.

Kravate
za gospode,
legantno narejene,
4 kom. gld. 1.

Slamjače
(popolnem sešite, jute-platno,
pasasto v vseh barvah),
kompletne velikosti,
1 kom. 90 kr.

Garniture iz ripsa
v najkrasnejših barvah, 2
posteljne odeji in na-
mizni prt, okolo in okolu
z vrvice in cofi.
Garnitura gld. 4.50.

Platnene
otirače,
bele, z rudečimi
krajci.
6 kom. gld. 1.20.

Nedreci
izvrstne baže, z zliča-
stimi blanšeti.
1 komad 70 kr.

Garnitura iz jute,
1 prt in 2 posteljni
odeji,
lepo narejena, kompletne ve-
likosti, gld. 3.50.

Zastor iz jute,
2 dela, po 3 1/4 metra dolga,
z draperijo in resami, lepo
narejen,
gld. 2.30.

Predposteljne
preproge iz jute,
1 1/2 metra dolge, okolo in
okolu z resami, po najnovej-
ših uzorecih.
1 par gld. 1.30.

Posteljne odeje
iz rudečega kretona,
legantno prešite,
kompletne velikosti.
1 kom. gld. 3.

Polplatneni
žepni robci
za moške in ženske,
veličastno narejeni.
1 dvanajst. gld. 1.80.

Angleški
popotni plaidi,
iz čiste volne, 3 1/2 m. dolgi,
1 1/2 m. široki.
1 kom. gld. 4.50.
Jermen za popotni plaid 75 kr.

Frottier-
otirače,
jako elegantne, z jako ru-
dečimi krajeti in resami.
6 kom. gld. 1.50.

Sternbergsko
blago za posteljno obleko,
1 vatel široko, v vseh barvah
pasasto, gar. pristne barve.
1 kos (30 vatlov) gld. 6.

Oxford,
30 vatlov,
pristne barve,
gld. 4.

Damast-gradi
za posteljne prevleke,
1 vatel širok, izvrstna
baža.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.50.

Prašni robci
iz sivega platna, z rudečimi
krajci. 6 kom. 60 kr.
Robci za čistenje stekla
iz belega platna, z rudečimi
krajci. 6 kom. gld. 1.

Šifon,
jako dobre baže, izvrsten za
moško, žensko in otroče
perilo. 90 etm. širok.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.

Namizje,
1 prt in 6 prticev
iz platnenega damasta.
Garantura gld. 2.30.

Platnena rijuha
(orez živa),
2 m. dolga, 1 1/2 m. široka,
iz najboljšega platna.
1 kos gld. 1.40.

Narejene
moške hlače
iz dobrega cheviota, jako
pripravno narejene.
1 par gld. 1.35.

Neugajajoče blago vzame se nazaj in se denar povrne.

Korespondenca v vseh avstrijskih jezikih.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodaja se Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

- 1. zvezek:** Deseti brat, Roman
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povedi iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovencea ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobil. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Urban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotape. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojnine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški výpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. I. Sosedov sin. („Mladika“, 1868) — II. Moč in pravica („Zvon“, 1870) — III. Telejja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. („Slovenski Narod“, 1872.) — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. („Zvon“, 1876.) — V. Ponarejeni bankovei. Povest iz domačega življenja. („Slovenske večnice“, XXXV. zvezek, 1880.) — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. (Koledar „Družbe sv. Moho ja“, 1880.) — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja. („Slovenski Narod“, 1868.)

Zvezek po 60 kr.,
eleg. vezan po 1 gld.
Pri vnanjih naročilih velja poština za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki
dobivajo Jurčičeve
„Zbrane spise“ po
50 kr. izvod, ako
si naročé skupno
najmanj deset iz-
vodev.

Prodaja se v (17-2)

NARODNI TISKARNI
v Ljubljani,
Kongresni trg. Gledališka stolpa.

CACAO
in
ČOKOLADA

VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajskej razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno znamko in firmo. (856—35)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razposilja se v provincije proti poštenu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

V Calumetu v Severnej Ameriki
dné 25. januaria 1886.

Blagorodni, plemeniti gosp. TRNKOCZY,
lekar poleg rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam, da sem prejel Vašo pošiljatev domačih zdravil, kakerše Vi napravljate, v svojo največjo zadovoljnost. Prosim Vas tedaj še jedenkrat, po positi postati naslednjih izvrsto uplavajočih domačih zdravil ter Vam hkrat pošljem 9 dolarjev (nad 20 gld. av velj.) za poplačilo troškov. Vzlic precejšnjih vožnih troškov se ne ustrščim naročiti Vaših, kako razširjenih domačih zdravil iz Calumeta, Michigan, v Severnej Ameriki, ker jih moji tukajšnji rojaki po pravici močno zahtevajo.

Ostanem Vam udani

Josip Schneller,
v Calumetu, Michigan, Sev. Amerika.

5 dvanajstoric Marijaceljskih kapljic za želodec, proti želodčevim boleznim itd., 1 steklenica 20 kr.
5 zavitkov kričilnih kroglijic, 1 škatljica 21 kr.
1 dvanajstorka evetú zoper trganje po dr. Maliči, proti protinu, revmatizmu itd., 1 steklenica 50 kr.
1 dvanajstorka solkú kranjskih planinskih zelišč s podforsno-kisliu apnom in železom pomešanega, proti plučnim boleznim, kašliju in hripcavosti, 1 steklenica 56 kr.

P. n.

Jednakih zahvalnih pisem in naročil za domača zdravila lekarjev TRNKOCZY, zraven rotovža v Ljubljani, došlo je poslednji iz vseh držav kontinenta, na stotine iz kronovin Avstro-Ogerske in sicer od zdravnikov, lekarjev, živinozdravnikov, duhovnikov itd. itd. (792—13)

**Vsak dan
sveže pustne krofe**

dobi se v

**Janez Föderl-ovi
nasladni pekarni**

Lingove ulice. (10—3)

VIZITNICE
v elegantnej obliki pripravlja po ceni
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

Čiščenje in zboljšanje villa.
Načrtovanje in izkušenje sredstvo za to je
PRISTAVA francoska
GALERTA (Ostalo vole saus odeur
Imenaduo ugoden uspeh se Janči. — Dobiva se pri
A. Hartmann-u
v Ljubljani, Tavčarjeva palata, Dunajska cesta.
Navod, kako se rabi, zastonji. (840—17)

Odtikanov s poohalo Njega Veličanstva cesarja!

Okrepčujuči, ozona bogati

gozdni duh v sobi

se doseže le z razpršenjem lekarja Ghylany-ja

gozdnega bouquet-a.

Priznavajo in priporočajo ga prve zdravniške avtoritete!
„Gozdn bouquet“ pripravljen je iz svežih konifernih brstov in lepo dišečih gozdnih cvetov, razkuži in čisti zrak, ozivlja sapne organe, ter bi ne smel manjkati v nobenej otroškej, bolniškej in splet stanovalne sobe. Ako se pridene kopalnej vod, gozdn bouquet s svojimi okrepčujučimi in oživljajočimi kakovostmi dobrodejno upliva na živec in kožo, ravno tako se lahko prilije vsak dan vodi za umivanje. Zaradi trajnega svojega lepega duha je Ghylanyjev gozdn bouquet bolj 1. nego vsako drugo desinfekcijsko sredstvo in odlično parfumovanje v sobi in izvrstem parfum za robe. — Cena na Dunaji: 1 velika steklenica 1 gld., majhna 60 kr. (937—2)
Glavna zaloga in tovarnica: G. Wettendorfer, Dunaj-Hernal, Veronika-gasse 32. Zaloga v Ljubljani: G. Piccoli, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar.

Otvorenje trgovine.

S tem se usojam p. n. občinstvu in častiti duhovščini naznanjati, da
sem danes otvoril

**prodajalnico
specerijskega, materijalnega blaga in barv**

na Reselnovem trgu, v Levčevej hiši št. 1,

pri mesarskem mostu.

Zagotovljam realno postrežbo in se budem prizadeval vedno imeti
sveže in dobro blago ter prodajal po nizkej ceni.

Za mnogobrojni obisk in naročila prosi udano

Karol Urbas.

(6—3)

Pivo v steklenicah.
Slednji dan na novo napolneno
carsko,
marčno in bock-pivo
iz pivovarne bratov Kosler-jev
priporoča
A. MAYER-jeva
trgovina s pivom v steklenicah.

Izdajatelj in odgovorni urečnik: Ivan Železnikar.

Solidno in pridno dekle,

ki je zmožno slovenščine in nemščine, ter zna nekoliko šivati in plesti, vspremje se najdalje do 1. februarja. Moralo bode tudi pospravljati sobe in likati. — Kaj več pove iz uljudnosti upravnosti „Slovenskega Naroda“. (24—2)

VABILO

5. rednemu občnemu zboru
„Kmetske posojilnice Ljubljanske
okolice“ v Ljubljani,
kateri bode

dne 23. januvarja 1887 ob 10. uri dopoludne
v društvenej pisarni
na Marije Terezije cesti h. št. 3 v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Volitev ravnateljskega odbora, in sicer:
 - a) ravnatelja,
 - b) blagajnika,
 - c) kontrolorja in
 - d) 2 namestnikov.
 - f) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor.

K polnoštevilnej udeležbi vabi častite deležnike najuljudneje

ravnateljski odbor.

Ljubljana, dné 11. januvarja 1887. (20—2)

Naznanilo

nadzorstvenega odbora „Kmetske posojilnice Ljubljanske okolice“ v Ljubljani.

Nadzorstvo „Kmetske posojilnice Ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za 1886. leto in na znanja, da so pregledani računi in bilanca razpoloženi na spreglad v zadružnej pisarni, kakor to zahteva § 30, al. 3 društvenih pravil.

Ljubljana dne 11. januvarja 1887.

Nadzorstveni odbor.

GOSTILNICA „PRI VIRANTU“

Sv. Jakoba trg v Ljubljani,

Zahvaljevaje se slavnemu občinstvu iz mesta in z dežele za dosedanje mnogobrojni obisk, priporočam se i nadaljnje naklonjenosti čestitih gostov, naznajevanje, da ostane i po smrti moje preljubljene žene vse pri starem v moji gostilni „pri Virantu“ in da se bode streglo z okusnimi jedili po dnevu in večer, s priznamen izvrstnim mengškim marčnim pivom in dobrimi bizeljskimi in dolenskimi vini. — Za mnogobrojni obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Miculinić, po domače Tone,
gostilničar „pri Virantu“.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.